

7/ 9415
611106

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.782/114/227
Konu : Yazılı soru önergesi

18./08/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 12/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-(7/9415)-71676 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 19/12/2016 tarihli ve 31853594-610-2-2239-4762 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili Garo Paylan tarafından Sayın Başbakan'a yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9415 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmî cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.782/458/855
Konu : Yazılı soru önergesi

18.. /09/2017

Sayın Garo PAYLAN
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/9415 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın "Kanun önünde eşitlik" kenar başlıklı 10. maddesinin birinci fıkrasında; herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu hükmüne yer verilmiştir.

B) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun;

1- "İnanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme" kenar başlıklı 115. maddesinde, cebir veya tehdit kullanarak, bir kimseyi dini, siyasi, sosyal, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya veya değiştirmeye zorlayan ya da bunları açıklamaktan, yaymaktan meneden kişinin, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı; dini inancın gereğinin yerine getirilmesinin veya dini ibadet veya ayinlerin bireysel ya da toplu olarak yapılmasının, cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla engellenmesi hâlinde, fail hakkında birinci fıkraya göre cezaya hükmolunacağı; cebir veya tehdit kullanarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir kimsenin inanç, düşünce veya kanaatlerinden kaynaklanan yaşam tarzına ilişkin tercihlerine müdahale eden veya bunları değiştirmeye zorlayan kişiye birinci fıkra hükmüne göre ceza verileceği,

2- "Hakaret" kenar başlıklı 125. maddesinin üçüncü fıkrasında, hakaret suçunun; kamu görevlisine karşı görevinden dolayı, dini, siyasi, sosyal, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamasından, değiştirmesinden, yaymaya çalışmasından, mensup olduğu dinin emir ve yasaklarına uygun davranmasından dolayı, kişinin mensup bulunduğu dine göre kutsal sayılan değerlerden bahisle işlenmesi halinde, cezanın alt sınırının bir yıldan az olamayacağı,

3- "İbadethanelere ve mezarlıklara zarar verme" kenar başlıklı 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, birinci ve ikinci fıkralardaki fiillerin, ilgili dini inancı benimseyen toplum kesimini tahkir maksadıyla işlenmesi halinde, verilecek cezanın üçte biri oranında artırılacağı,

4- "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama" kenar başlıklı 216. maddesinde, halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimsenin, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı; halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişinin, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı; halkın bir kesiminin benimsediği dini

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

değerleri alenen aşağılayan kişinin ise, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı.

Hükümlerine yer verildiği malumlarıdır.

C) Günümüzde nefret suçunun da mücadele edilmesi gereken en önemli suçlardan biri olarak uluslararası gündemde yerini almış olması, bu fiilin ayrımcılık temelli suçlardan olması, fail ve mağdur ile birlikte tüm toplumu yakından etkilemesi gibi nedenlerle, son derece önemli olan bu konuda, özel düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Taslağı Bakanlığımızca hazırlanan, 13/03/2014 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6529 sayılı Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, temel insan haklarından bazılarının kullanımının genişletilmesi yanında bir kişinin sahip olduğu özelliğinden dolayı ayrımcılığa uğramamasının temini amacıyla düzenleme yapılması öngörülmüş, ayrımcılık suçunun tanımlandığı 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Nefret ve ayrımcılık" kenar başlıklı 122. maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, ayrımcılığın dayandığı sebepler sınırlı olarak sayılmış, bu suçun ancak doğrudan kasıtlı ve nefret saikiyle işlenebilen bir suç olduğu belirtilmiş ve ayrıca cezası da artırılmıştır.

Ç) Başta Anayasamızın 10. maddesi ve Türk Ceza Kanununun 122. maddesi olmak üzere yukarıda anılan maddeler ve diğer kanunlarda yer alan hükümler ışığında nefret suçları ve nefret söylemiyle mücadele edilmektedir. Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 7. ve 125. maddeleri, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 82. ve 83. maddeleri, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 8. maddesine bakıldığında, nefret suçları ve ayrımcılıkla mücadelenin siyasi hak ve özgürlükler, kamu hizmetlerinden yararlanma ve yayın hizmetleri açısından da sürdürüldüğü görülmektedir.

Ayrıca, 5237 sayılı Kanunda "Cezanın belirlenmesi" kenar başlıklı 61. madde hükümlerine göre; hâkim, somut olayda failin güttüğü amaç ve saikini göz önünde bulundurarak suçun cezai tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında temel cezayı belirleyebilmektedir. Bu madde ile, Kanunla tanımlanmamış veya ağırlaştırıcı bir unsur olarak belirlenmemiş birtakım temel suç tiplerinin nefret saiki ile işlenmesi durumunda da, yargılamayı yapan hâkime cezanın bireyselleştirilmesi aşamasında suçun nefret saiki ile işlenmesi halinde cezanın alt sınırdan uzaklaşarak verilmesi için gerekçe oluşturulabilmektedir.

II- Soru önergesinde yer alan hususlarla ilgili olarak Bakanlığımızda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, İçişleri Bakanlığıyla yazışmalar devam etmekte olup, Bakanlığımıza bilgi iletilindiğinde ayrıca cevap verilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan